

Začasna izdaja

SODBA SODIŠČA (sedmi senat)

z dne 27. aprila 2023(*)

„Predhodno odločanje – Obdavčenje – Davek na dodano vrednost (DDV) – Direktiva 2006/112/ES – Obdavčljive transakcije – Člen 2(1)(a) – Pojem ‚dobava blaga za plačilo‘ – Člen 9(1) – Ekonomska dejavnost – Člen 14(1) in (2)(a) – Dobava blaga – Neupravičena poraba električne energije – Načelo nevtralnosti DDV – Zaračunavanje odškodnine uporabniku, vključno s ceno porabljene električne energije – Regionalna ureditev države članice – Davčni zavezanec – Subjekt sui generis, ki so ga pooblastile občine – Pojem ‚oseba javnega prava‘ – Direktiva 2006/112/ES – Člen 13(1), tretji pododstavek, in Priloga – Načelna obdavčljivost distribucije električne energije – Pojem ‚obseg dejavnosti, ki je tako majhen, da bi bil zanemarljiv‘“

V zadevi C-677/21,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ga je vložilo vredegerecht te Antwerpen (mirovno sodišče v Antwerpnu, Belgija) z odločbo z dne 8. novembra 2021, ki je na Sodišču prispela 11. novembra 2021, v postopku

Fluvius Antwerpen

proti

MX,

SODIŠČE (sedmi senat),

v sestavi M. L. Arastey Sahún, predsednica senata, N. Wahl (poročevalec) in J. Passer, sodnika,
generalna pravobranilka: J. Kokott,

sodni tajnik: A. Calot Escobar,

na podlagi pisnega postopka,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

- za Fluvius Antwerpen C. Docclo, avocate, in T. Chellingsworth, D. Devroe in B. Gevers, advocaten,
- za belgijsko vlado P. Cottin, J.-C. Halleux in C. Pochet, agenti,
- za Evropsko komisijo J. Jokubauskaitis in W. Roels, agenta,

po predstavitvi sklepnih predlogov generalne pravobranilke na obravnavi 12. januarja 2023

izreka naslednjo

Sodbo

1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago člena 2(1)(a) Direktive Sveta 2006/112/ES z dne 28. novembra 2006 o skupnem sistemu davka na dodano vrednost (UL 2006, L 347, str. 1), kakor je bila spremenjena z Direktivo Sveta 2009/162/EU z dne 22. decembra 2009 (UL 2010, L 10, str. 14) (v nadaljevanju: Direktiva 2006/112), v povezavi s členom 14(1) in (2) te direktive ter člena 9(1) in člena 13(1) navedene direktive.

2 Ta predlog je bil vložen v okviru spora med združenjem Fluvius Antwerpen (v nadaljevanju: Fluvius), operaterjem distribucijskega sistema električne energije, in osebo MX, uporabnikom električne energije, zaradi plačila računa za neupravičen odjem električne energije.

Pravni okvir

Pravo Unije

3 Člen 2 Direktive 2006/112 določa:

„1. Predmet [davka na dodano vrednost (DDV)] so naslednje transakcije:

(a) dobave blaga, ki jih davni zavezanec, ki deluje kot tak, opravi na ozemlju države članice za plačilo;

[...]“

4 Člen 9(1) te direktive določa:

„‘Davni zavezanec’ je vsaka oseba, ki kjerkoli neodvisno opravlja kakršno koli ekonomsko dejavnost, ne glede na namen ali rezultat te dejavnosti.

‘Ekonomska dejavnost’ je vsaka dejavnost proizvajalcev, trgovcev ali oseb, ki opravljajo storitve, vključno z rudarskimi in kmetijskimi dejavnostmi ter dejavnostmi samostojnih poklicev. Za ekonomsko dejavnost se šteje predvsem izkoriščanje premoženja v stvareh ali pravicah, ki je namenjeno trajnemu doseganju dohodka.“

5 Člen 13(1) navedene direktive določa:

„Državni, regionalni in lokalni organi ter druge osebe javnega prava se ne štejejo za davne zavezance v zvezi z dejavnostmi ali transakcijami, ki jih opravljajo kot državni organi, tudi če pobirajo dajatve, pristojbine, prispevke ali plačila v zvezi s temi dejavnostmi ali transakcijami.

[...]

V vsakem primeru se osebe javnega prava štejejo za davne zavezance v zvezi z dejavnostmi iz Priloge I, če obseg teh dejavnosti ni tako majhen, da bi bil zanemarljiv.“

6 Člen 14 te direktive določa:

„1. ‘Dobava blaga’ pomeni prenos pravice do razpolaganja s premoženjem v stvareh kot lastnik.

2. Za dobavo blaga se poleg transakcije iz odstavka 1 štejejo naslednje transakcije:

(a) prenos lastninske pravice na premoženju proti plačilu odškodnine po nalogu ali ki ga je opravil državni organ ali je bil opravljen v njegovem imenu ali na podlagi zakona;

[...]"

7 Člen 15(1) Direktive 2006/112 določa:

„Za premoženje v stvareh se štejejo električna energija, plin, toplota ali energija za hlajenje in podobno.“

8 Priloga I k tej direktivi, naslovljena „Seznam dejavnosti iz tretjega pododstavka člena 13(1)“, vsebuje točko 2, ki se nanaša na „dobavo vode, plina, električne energije in pare“.

Belgijsko pravo

Zakonik o DDV

9 Člen 6, prvi in tretji odstavek, wet tot invoering van de belasting over de toegevoegde waarde (zakon o sprejetju zakonika o davku na dodano vrednost) z dne 3. julija 1969 (*Belgisch Staatsblad*, 17. julij 1969, str. 7046) v različici, ki se uporablja za dejansko stanje v postopku v glavni stvari (v nadaljevanju: zakonik o DDV), določa:

„Država, skupnosti in regije Belgije, province, aglomeracije, občine in osebe javnega prava se ne štejejo za davčne zavezanke v zvezi z dejavnostmi ali transakcijami, ki jih opravljajo državni organi, tudi če pobirajo dajatve, pristojbine, prispevke ali plačila v zvezi s temi dejavnostmi ali transakcijami.“

[...]

Vsekakor so zavezanci za [DDV] v zvezi z naslednjimi dejavnostmi ali transakcijami, če obseg teh dejavnosti ali transakcij ni tako majhen, da bi bil zanemarljiv:

[...]

2. dobava in distribucija vode, plina, električne energije in pare;

[...]"

10 Člen 9, prvi in drugi odstavek, zakonika o DDV določa:

„V smislu [zakonika o DDV] blago pomeni premoženje v stvareh.“

Za premoženje v stvareh se štejejo:

1. električna energija, plin, toplota ali energija za hlajenje;

[...]"

11 Člen 10(1) in (2) zakonika o DDV določa:

„1. Dobava blaga pomeni prenos pravice do razpolaganja s premoženjem v stvareh kot lastnik.“

To vključuje med drugim dajanje blaga na razpolago pridobitelju ali prevzemniku pri izvajanju pogodbe z uinkom prenosa ali pogodbe z deklarativnim uinkom.

2. Za dobavo blaga se šteje tudi:

(a) prenos lastninske pravice na premoženju proti plačilu odškodnine po nalogu državnega

organa ali v njegovem imenu in, splošneje, na podlagi zakona, dekreta, uredbe, odloka ali upravnega predpisa;

[...]"

Dekret o energetske politiki

12 Decreet houdende algemene bepalingen betreffende het energiebeleid (dekret o splošnih določbah na področju [...] energetske politike), ki ga je sprejela flamska vlada dne 8. maja 2009 (*Belgisch Staatsblad*, 7. julij 2009, str. 46192), kakor je bil spremenjen z decreet tot wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009, wat betreft het voorkomen, detecteren, vaststellen en bestraffen van energiefraude (dekret o spremembi dekreta o energetske politiki z dne 8. maja 2009 v zvezi s preprečevanjem, odkrivanjem, ugotavljanjem in sankcioniranjem goljufij v zvezi z energijo) z dne 24. februarja 2017 (*Belgisch Staatsblad*, 22. marec 2017, str. 38694) (v nadaljevanju: dekret o energetske politiki), vsebuje člen 1.1.3, ki določa:

„[...]

40/1 goljufije v zvezi z energijo: kakršno koli aktivno ali pasivno protipravno ravnanje, ki prinaša neupravičeno korist. Za goljufije v zvezi z energijo se štejejo:

- (a) izvajanje dejavnosti na distribucijskem ali lokalnem prenosnem sistemu električne energije brez dovoljenja;
- (b) nedovoljeno spreminjanje priključka ali merilne naprave;
- (c) neizpolnjevanje obveznosti poročanja, ki izhajajo iz uporabe tega dekreta, njegovih izvedbenih odlokov, pravilnika o priključitvi, pogodbe o priključitvi ali tehničnega predpisa;

[...]"

13 V skladu s členom 4.1.1 dekreta o energetske politiki Vlaamse Regulator van de Elektriciteits- en Gasmarkt (flamski regulatorni organ za električno energijo in plin, v nadaljevanju: VREG), ki je zunanja avtonomna agencija javnega prava, za geografsko razmejeno območje določi pravno osebo, odgovorno za upravljanje distribucijskega sistema električne energije ali zemeljskega plina na tem območju.

14 Člen 5.1.2 dekreta o energetske politiki določa:

„[...]

Stroške, ki jih ima operater omrežja zaradi odprave goljufije v zvezi z energijo iz člena 1.1.3, točka (40)(1)(a), (b), (c), (d) in (g), stroške odklopa [...], ureditve priklopa ali merilne naprave, ponovnega priklopa, stroške, povezane z neupravičeno pridobljeno korist, ter obresti nosi zadevni uporabnik omrežja.

[...]"

Odlok o energetske politiki

15 Besluit van de Vlaamse Regering houdende algemene bepalingen over het energiebeleid (odlok flamske vlade o splošnih določbah na področju [...] energetske politike) z dne 19. novembra 2010 (*Belgisch Staatsblad*, 8. december 2010, str. 74551), kakor je bil spremenjen z besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het Energiebesluit van 19 november 2010, wat

betreft het voorkomen, detecteren, vaststellen en bestraffen van energiefraude (odlok flamske vlade o spremembi odloka o energetske politiki z dne 19. novembra 2010 v zvezi s preprečevanjem, odkrivanjem, ugotavljanjem in sankcioniranjem goljufij v zvezi z energijo) z dne 26. januarja 2018 (*Belgisch Staatsblad*, 30. marec 2018, str. 31178) (v nadaljevanju: odlok o energetske politiki), vsebuje člen 4.1.2, ki določa:

„(1) Neupravičeno pridobljena korist iz členov 5.1.2 in 5.1.3 [dekreta o energetske politiki] se, odvisno od primera, izračuna kot zmnožek enega ali več od naslednjih elementov:

1. pavšalne cene;
2. ocenjenega obsega porabe, pretoka ali proizvodnje;
3. trajanje goljufij v zvezi z energijo.

Izračun iz prvega odstavka se vedno indeksira na podlagi indeksa cen življenjskih potrebščin. To se izvede tako, da se izračunana neupravičeno pridobljena korist pomnoži z razmerjem med indeksom cen življenjskih potrebščin na dan 1. januarja leta, v katerem je bila ugotovljena goljufija v zvezi z energijo, in indeksom cen življenjskih potrebščin na dan 1. januarja leta, v katerem je prišlo do goljufij v zvezi z energijo.

Neupravičeno pridobljena korist se lahko nanaša na eno ali več naslednjih točk:

1. preprečeni stroški v primeru zlorabe distribucijskega ali lokalnega prenosnega sistema električne energije;
2. preprečeni stroški za uporabo distribucijskega ali lokalnega prenosnega sistema električne energije;
3. preprečeni stroški za priključitev na distribucijsko omrežje ali spremembo priključka;
4. preprečeni stroški za dobavo energije;

[...]

(2) V primeru iz odstavka 1, pododstavek 3, točke 1, 2 in 3, izračun temelji na tarifah za priključitev na distribucijski ali lokalni prenosni sistem električne energije ali za uporabo distribucijskega ali lokalnega prenosnega sistema električne energije, ki so določene v skladu z veljavno tarifno metodologijo, vključno z davki, dajatvami in DDV.

Izračun iz prvega pododstavka temelji na celotnem trajanju goljufij v zvezi z energijo, pri čemer se trenutek začetka določi na podlagi objektivnih elementov, ki jih ugotovi operater omrežja.

(3) V primeru iz odstavka 1, pododstavek 3, točka 4, se količina dobavljene energije oceni v skladu z metodo ocenjevanja, določeno v tehničnih predpisih.

[...]

Cena, ki se uporabi za izračun neupravičeno porabljene električne energije ali zemeljskega plina, je cena električne energije ali zemeljskega plina v primeru goljufije, kot jo je odobril pristojni regulativni organ in je določena v skladu s členom 20(1) zakona z dne 29. aprila 1999 o organizaciji trga z električno energijo ali v skladu s členom 15/10(1) zakona z dne 12. aprila 1965 o prenosu plinastih in drugih proizvodov po cevovodu, vključno z davki, dajatvami in DDV.

[...]“

Spor o glavni stvari in vprašanja za predhodno odločanje

16 Dobava energije gospodinjskim odjemalcem je v regiji Flandrija (Belgija) urejena z dekretom o energetske politiki, ki ga dopolnjuje in izvaja odlok o energetske politiki.

17 VREG je na podlagi člena 4.1.1 dekreta o energetske politiki združenje Fluvius imenoval za pravno osebo, odgovorno za upravljanje distribucijskega sistema električne energije ali zemeljskega plina na ozemlju vseh občin te regije.

18 Združenje Fluvius je struktura medobčinskega sodelovanja, ustanovljena v obliki združenja, v katero je vključenih 38 flamskih občin. Združenje Fluvius je v členu 2 statuta opredeljeno kot pravna oseba javnega prava s statusom *sui generis*.

19 Nekatere občine, ki so članice združenja Fluvius, so temu združenju zaupale izvajanje ene ali več svojih pristojnosti, ki spadajo na eno ali več področij dejavnosti, v obravnavani zadevi na distribucijo energije. Upravni odbor združenja Fluvius sestavljajo občinski svetniki in pomožniki župana občine, ki so član tega združenja. Združenje Fluvius je kot operater distribucijskega sistema med drugim odgovorno za prenos električne energije do posamične napeljave in za namestitve, zagon in odčitavanje števec.

20 Fizična oseba MX je v obdobju od 7. maja 2017 do 7. avgusta 2019 neupravičeno porabljala električno energijo.

21 Potem ko je združenje Fluvius to neupravičeno porabo ugotovilo, je na podlagi primerjave številke števca na kraju te porabe na začetku in ob koncu tega obdobja izdalo račun v višini 813,41 EUR, od tega 131,45 EUR DDV, ta znesek pa je bil povečan za zamudne in sodne obresti. Oseba MX tega računa ni plačala.

22 Združenje Fluvius je zato 22. junija 2021 pri vrederegerecht te Antwerpen (mirovno sodišče v Antwerpnu, Belgija), ki je predložitveno sodišče, proti osebi MX vložilo tožbo za plačilo navedenega računa. Navedeno sodišče je s predložitveno odločbo osebi MX naložilo, naj združenju Fluvius povrne stroške „neupravičenega odjema energije“. Vendar v okoliščinah, kakršne so te v zadevi, o kateri odloča, navedeno sodišče dvomi o obveznosti obračuna DDV.

23 V zvezi s tem navedeno sodišče opozarja, da pred 1. majem 2018 ni bilo predpisa, s katerim bi bilo izrecno urejeno vprašanje, ali se od odškodnine, ki jo dolguje tisti, ki neupravičeno odjema energijo, obračuna DDV. Od tega datuma naj bi se ta pravna praznina zapolnila z določbami člena 1.1.3, točka (40)(1), v povezavi s členom 5.1.2 dekreta o energetske politiki in členom 4.1.2 odloka o energetske politiki, saj bi bilo odjem električne energije iz omrežja, ne da bi bila sklenjena komercialna pogodba in ne da bi bilo to sporočeno operaterju distribucijskega omrežja, mogoče šteti za aktivno oziroma pasivno protipravno dejanje, ki prinaša neupravičeno korist v smislu člena 1.1.3, točka 40(1) dekreta o energetske politiki. Poleg tega naj bi člen 4.1.2(3) odloka o energetske politiki določal podrobna pravila, v skladu s katerimi se določi odškodnina za neupravičeno pridobljeno korist in da ta odškodnina vključuje davke, dajatve in DDV.

24 Vendar se predložitveno sodišče sprašuje o združljivosti teh določb z več členi Direktive 2006/112.

25 V teh okoliščinah je vrederegerecht te Antwerpen (mirovno sodišče v Antwerpnu) prekinilo odločanje in Sodišče v predhodno odločanje predložilo ta vprašanja:

„1. Ali je treba člen 2(1)(a) v povezavi s členom 14(1) Direktive [2006/112] razlagati tako, da neupravičeni odjem energije pomeni dobavo blaga, in sicer prenos pravice do razpolaganja s premoženjem v stvareh kot lastnik?

2. Če je odgovor nikalen, ali je treba člen 14(2)(a) Direktive [2006/112] razlagati tako, da neupravičeni odjem energije pomeni dobavo blaga, in sicer prenos lastninske pravice na premoženju proti plačilu odškodnine po nalogu ali ki ga je opravil državni organ ali je bil opravljen v njegovem imenu ali na podlagi zakona?

3. Ali je treba člen 9(1) Direktive [2006/112/ES] razlagati tako, da je treba [združenje Fluvius] – če je upravičeno do odškodnine za neupravičeni odjem energije – šteti za davčnega zavezanca, ker je neupravičeni odjem posledica „ekonomske dejavnosti“ [združenja Fluvius], in sicer izkoriščanja premoženja v stvareh, namenjenega trajnemu doseganju dohodka?

4. Če je treba člen 9(1) Direktive [2006/112] razlagati tako, da gre pri neupravičenem odjemu energije za ekonomsko dejavnost, ali je treba člen 13(1), prvi pododstavek, Direktive [2006/112] razlagati tako, da je [združenje Fluvius] državni organ, in če je odgovor pritrdilen, ali je treba člen 13(1), tretji pododstavek, razlagati tako, da je neupravičeni odjem energije posledica dejavnosti [združenja Fluvius], katere obseg ni tako majhen, da bi bil zanemarljiv?“

Vprašanja za predhodno odločanje

Prvo in drugo vprašanje za predhodno odločanje

26 Predložitveno sodišče s prvim in drugim vprašanjem za predhodno odločanje, ki ju je treba obravnavati skupaj, v bistvu sprašuje, ali je treba člen 2(1)(a) Direktive 2006/112 v povezavi s členom 14(1) ali členom 14(2)(a) te direktive razlagati tako, da dobava električne energije, ki jo opravi operater distribucijskega sistema, čeprav nehoti, in je posledica protipravnega ravnanja tretje osebe, pomeni dobavo blaga v smislu ene izmed zadnjihavedenih dveh določb.

27 Najprej je treba opozoriti, da člen 2(1)(a) Direktive 2006/112, ki se nanaša na obdavčljive transakcije, določa, da so predmet DDV med drugim dobave blaga, ki jih davčni zavezanec, ki deluje kot tak, opravi na ozemlju države članice za plačilo.

28 V zvezi z dejavnostjo iz postopka v glavni stvari, in sicer dobavo električne energije, čeprav je nehotna in posledica protipravnega ravnanja tretje osebe, je treba najprej po eni strani navesti, da v skladu z ustaljeno sodno prakso načelo davčne nevtralnosti v zvezi z obračunavanjem DDV nasprotuje splošnemu razlikovanju med nedopustnimi in dopustnimi transakcijami (sodba z dne 10. novembra 2011, The Rank Group, C-259/10 in C-260/10, EU:C:2011:719, točka 45 in navedena sodna praksa), saj je namen sistema DDV obremeniti končnega potrošnika blaga ali storitev (sodba z dne 1. julija 2021, Tribunal Económico Administrativo Regional de Galicia, C-521/19, EU:C:2021:527, točka 31 in navedena sodna praksa), če je bilo to blago dobavljeno ali te storitve opravljene v okviru obdavčljivih transakcij v skladu z Direktivo 2006/112.

29 Po drugi strani je treba, glede na to, da člen 15(1) te direktive električno energijo enači s premoženjem v stvareh, pojasniti, da mora biti dobava takega blaga v smislu člena 2(1)(a) navedene direktive opravljena „za plačilo“, kar pomeni, da obstaja neposredna zveza med dobavo blaga in plačilom, ki ga je davčni zavezanec dejansko prejel. Taka neposredna zveza je podana, če med izvajalcem dobave blaga in njegovim prejemnikom obstaja pravno razmerje, v okviru katerega se izmenjajo vzajemne dajatve oziroma storitve, pri čemer plačilo, ki ga prejme izvajalec transakcije, pomeni dejansko protivrednost dobave, opravljene za navedenega prejemnika (glej v tem smislu sodbo z dne 15. aprila 2021, Administration de l'Enregistrement, des Domaines et de

la TVA, C?846/19, EU:C:2021:277, to?ka 36).

30 V obravnavani zadevi neposredna zveza med neupravi?eno porabljeno elektri?no energijo in zneskom, ki ga je v zameno zahtevalo zdru?enje Fluvius, jasno izhaja iz elementov, ki jih je predlo?ilo predlo?itveno sodi?e, saj je oseba MX na svojem naslovu prebivali?a odjemala elektri?no energijo, zdru?enje Fluvius pa je tako odvzeto koli?ino lahko dolo?ilo tako, da je z od?itavanjem ?tevca na tem naslovu pripravilo obra?un porabe, opravljene med 7. majem 2017 in 7. avgustom 2019. Znesek, ki ustreza stro?kom neupravi?eno porabljenih elektri?nih energij, je bil tako vklju?en v znesek, ki se zahteva od osebe MX.

31 Poleg tega je treba merilo obstoja pravnega razmerja, v okviru katerega poteka dobava blaga in pla?ilo zanj, razlagati ob upo?tevanju sodne prakse, navedene v to?ki 28 te sodbe, in ob upo?tevanju vseh okoli?in posameznega primera, tako da na?elo dav?ne nevtralnosti ni kr?eno. V tem okviru je treba to merilo razlagati ?iroko.

32 Poleg tega so, kot poudarja zdru?enje Fluvius, po eni strani, tudi ?e do dobave elektri?ne energije pride brez sklenitve pogodbe, razmerja med prikritim odjemalcem in operaterjem distribucijskega sistema elektri?ne energije urejena s pravilnikom o priklju?itvi, ki se uporablja za dejansko stanje v postopku v glavni stvari ter opredeljuje pojem „neupravi?en odjem“ in dolo?a, da operater distribucijskega sistema porabo, ki iz tega izhaja, zara?una osebi, ki je ta odjem opravila. Po drugi strani, kot je bilo navedeno v to?ki 23 te sodbe, tako dekret o energetski politiki kot odlok o energetski politiki urejata primer odjema elektri?ne energije brez sklenitve komercialne pogodbe in brez predhodnega obvestila operaterja distribucijskega sistema ter dolo?ata podrobna pravila za dolo?itev od?kodnine, ki pomeni korist, ki jo je ta potro?nik neupravi?eno pridobil.

33 Tako dobava blaga s takimi zna?ilnostmi, kar mora preveriti predlo?itveno sodi?e, ustreza dobavi blaga, opravljeni za pla?ilo, v smislu ?lena 2(1)(a) Direktive 2006/112.

34 Ugotoviti je treba ?e, ali je tako dobavo blaga mogo?e opredeliti kot prenos pravice do razpolaganja s premo?enjem v stvareh v smislu ?lena 14(1) te direktive ali pa gre za prenos lastninske pravice na premo?enju proti pla?ilu od?kodnine po nalogu ali ki ga je opravil dr?javni organ ali je bil opravljen v njegovem imenu ali na podlagi zakona v skladu s ?lenom 14(2)(a) navedene direktive.

35 V zvezi s tem je treba opozoriti, da se ?len 14(1) Direktive 2006/112 ne nana?a na prenos lastninske pravice v oblikah, dolo?enih z nacionalnim pravom, ki se uporablja, ampak na vsak prenos premo?enja v stvareh, ki ga opravi ena stranka, ki drugo stranko pooblasti, da s tem premo?enjem dejansko razpolaga, kot da bi bila njegov lastnik (sodba z dne 25. februarja 2021, Gmina Wroc?aw (Preoblikovanje pravice do uporabe), C?604/19, EU:C:2021:132, to?ka 52 in navedena sodna praksa).

36 Ta pojem je objektivni in se uporablja neodvisno od ciljev in rezultatov zadevnih transakcij (sodba z dne 15. maja 2019, Vega International Car Transport and Logistic, C?235/18, EU:C:2019:412, to?ka 28).

37 V obravnavani zadevi je iz predlo?itvene odlo?be razvidno, da je zdru?enje Fluvius v obdobju od 7. maja 2017 do 7. avgusta 2019, torej ve? kot dve leti, osebo MX oskrbovalo z elektri?no energijo. Zato je zdru?enje Fluvius nujno domnevalo, da dobavlja odjemalcu, hkrati pa je oseba MX ravnala kot tak odjemalec v razmerju do zdru?enja Fluvius in „kot lastnik“, kar pomeni, da je porabila elektri?no energijo, ki jo je dobavilo zdru?enje Fluvius. Kot je pravilno navedla belgijska vlada, je lastnost elektri?ne energije taka, da se odjem iz distribucijskega omre?ja ujema s porabo blaga in da ta poraba ne ustreza le uporabi tega blaga, ampak tudi njegovemu prenosu. Prenos pa je kon?na lastnost lastninske pravice. Dobavo blaga v okoli?inah,

kakršne so te v postopku v glavni stvari, je torej treba obravnavati kot prenos pravice do razpolaganja s premoženjem v stvareh v smislu ?lena 14(1) Direktive 2006/112.

38 Ker iz besedila in sistematike ?lena 14 te direktive izhaja, da je odstavek 2 tega ?lena glede na splošno opredelitev iz odstavka 1 tega ?lena *lex specialis*, katerega pogoji za uporabo so neodvisni od pogojev iz navedenega odstavka 1 (sodba z dne 25. februarja 2021, Gmina Wroc?aw (Preoblikovanje pravice uporabe), C?604/19, EU:C:2021:132, to?ka 55 in navedena sodna praksa), ugotovitev iz prejšnje to?ke te sodbe izklju?uje uporabo ?lena 14(2)(a) navedene direktive v postopku v glavni stvari.

39 Glede na navedeno je treba na prvo in drugo vprašanje za predhodno odlo?anje odgovoriti, da je treba ?len 2(1)(a) Direktive 2006/112 v povezavi s ?lenom 14(1) te direktive razlagati tako, da dobava elektri?ne energije, ki jo opravi operater distribucijskega sistema, ?eprav nehote, in je posledica protipravnega ravnanja tretje osebe, pomeni dobavo blaga, opravljeno za pla?ilo, s katero se prenese pravica do razpolaganja s premoženjem v stvareh.

Tretje in ?etrto vprašanje za predhodno odlo?anje

40 Predložitveno sodiš?e s tretjim in ?etrtim vprašanjem za predhodno odlo?anje, ki ju je treba obravnavati skupaj, v bistvu sprašuje, ali je treba ?len 9(1) Direktive 2006/112 razlagati tako, da dobava elektri?ne energije, ki jo opravi operater distribucijskega sistema, ?eprav nehote, in je posledica protipravnega ravnanja tretje osebe, pomeni ekonomsko dejavnost, in ?e je tako, ali, prvi?, operater, ki opravlja tako dejavnost, kot združenje Fluvius, torej deluje kot državni organ v smislu ?lena 13(1) te direktive, in drugi?, ?e je odgovor pritrdilen, ali je treba to dolo?bo razlagati tako, da tak odjem ustreza dejavnosti navedenega operaterja, katere obseg ni tako majhen, da bi bil zanemarljiv.

41 Poudariti je treba, da analiza besedila ?lena 9(1) Direktive 2006/112 po eni strani pokaže, da je poudarjen obseg podro?ja uporabe pojma „ekonomska dejavnost“, in po drugi strani, da je pojasnjena njegova objektivnost, tako da se dejavnost obravnava kot taka, ne glede na njen namen ali rezultat (glej v tem smislu sodbo z dne 25. februarja 2021, Gmina Wroc?aw (Preoblikovanje pravice do uporabe), C?604/19, EU:C:2021:132, to?ka 69 in navedena sodna praksa).

42 Dejavnost je tako na splošno opredeljena kot ekonomska, ?e je trajna in opravljena za pla?ilo, ki ga prejme tisti, ki je opravil transakcijo (sodba z dne 15. aprila 2021, Administration de l'Enregistrement, des Domaines et de la TVA, C?846/19, EU:C:2021:277, to?ka 47 in navedena sodna praksa).

43 V obravnavani zadevi predložitveno sodiš?e Sodiš?a ne sprašuje o opredelitvi dejavnosti operaterja, ki – tako kot združenje Fluvius – deluje kot operater distribucijskega sistema, katerega dejavnost o?itno izpolnjuje merila, navedena v prejšnji to?ki te sodbe, kar je poleg tega potrjeno s samim besedilom ?lena 13(1), tretji pododstavek, Direktive 2006/112 v povezavi s Prilogo I k tej direktivi, ki dolo?a, da se dobava elektri?ne energije na?eloma obdav?i z DDV, tudi ?e jo opravlja oseba javnega prava, ki deluje kot državni organ. Predložitveno sodiš?e s tem, da izpostavlja merilo volje operaterja, da trajno dosega dohodek, Sodiš?e opozarja na to, da po eni strani operater protipravnega odjema elektri?ne energije, ki ga je v obravnavani zadevi opravila oseba MX, ni hotel opraviti in da je na drugi strani ta odjem izoliran.

44 Kot izhaja iz sodne prakse Sodišča, je treba za ugotovitev, ali določena transakcija spada v okvir ekonomske dejavnosti, preučiti vse okoliščine, v katerih se izvede (glej v tem smislu sodbo z dne 15. aprila 2021, *Administration de l'Enregistrement, des Domaines et de la TVA*, C-846/19, EU:C:2021:277, točka 48 in navedena sodna praksa).

45 V zvezi s tem je iz spisa, ki je na voljo Sodišču, razvidno, prvič, da mora združenje Fluvius v okviru pristojnosti občin, ki sodelujejo v strukturi medobinskega sodelovanja, ki jo to združenje predstavlja, oskrbovati vse osebe, ki nimajo več pogodbe s trgovcem in ki so se predhodno prijavile pri organizaciji, kot je združenje Fluvius. Zato lahko zadnjenavedeni, če se to izkaže za potrebno, neposredno opravlja vlogo dobavitelja električne energije, tako da taka dejavnost ni postranska in poleg tega še zdaleč ni tuja njegovi dejavnosti operaterja distribucijskega sistema električne energije, zato je ni mogoče izločiti iz njegovih nalog, ki se štejejo kot celota.

46 Drugič, tako regija Flandrija s členom 1.1.3, točka 40(1), in členom 5.1.2 dekreta o energetske politiki ter členom 4.1.2 odloka o energetske politiki kot samo združenje Fluvius s pravilnikom o priključitvi, ki se uporablja za zadevno dejansko stanje, sta določila primer neupravičenega odjema energije, med drugim električne energije, ter uredila upravne in finančne posledice, ki iz tega izhajajo, kar izključuje, da bi se ta pojav štel za enkraten in izoliran, saj se je izkazal za dovolj prisotnega in ponavljajočega, da upravičuje normativno ukrepanje.

47 Tretjič, tveganje izgub zaradi tatvine – v obravnavani zadevi tveganje, da bo treba kriti stroške za količino električne energije, ki je bila izgubljena, ker je tretja oseba to energijo neupravičeno odjemala – pomeni poslovno tveganje, ki je značilno za ekonomsko dejavnost, v obravnavani zadevi za dejavnost operaterja sistema za distribucijo električne energije.

48 Zato je treba ugotoviti – pri čemer mora predložitveno sodišče preveriti zgoraj navedena dejstva – da je treba člen 9(1) Direktive 2006/112 razlagati tako, da dobava električne energije, ki jo opravi operater distribucijskega sistema, čeprav nehoti, in je posledica protipravnega ravnanja tretje osebe, pomeni ekonomsko dejavnost tega operaterja, če izraža tveganje, ki je neločljivo povezano z njegovo dejavnostjo operaterja distribucijskega sistema električne energije.

49 Tudi če se po eni strani prizna, da je združenje Fluvius oseba javnega prava v smislu člena 13(1) Direktive 2006/112, in po drugi strani, da je pri dobavi električne energije osebi MX to združenje delovalo kot državni organ, bi morala biti ta dobava blaga na celoma obdavčena z DDV (glej točko 43 te sodbe), razen če ni mogoče obsega dejavnosti združenja Fluvius v zvezi s tem šteti za tako majhnega, da bi bil zanemarljiv.

50 Ob upoštevanju presoje, ki jo mora opraviti predložitveno sodišče, saj je le nacionalno sodišče pristojno za razlago prava zadevne države članice, je treba navesti, da statut združenja Fluvius opredeljuje to združenje kot pravno osebo javnega prava s statusom *sui generis*, kar v svojem stališču potrjuje tudi belgijska vlada. Poleg tega, kot je bilo navedeno v točki 19 te sodbe, združenje Fluvius kot strukturo medobinskega sodelovanja upravljajo izvoljeni predstavniki občin, ki so del tega sodelovanja, naloge tega združenja pa so naloge, ki jih te občine izvajajo skupaj. Tako se glede na te elemente iz spisa, ne glede na poimenovanje „združenje, odgovorno za naloge“ (*Opdrachthoudende vereniging*), zdi, da organizacija, kot je združenje Fluvius, ustreza opredelitvi osebe javnega prava v smislu člena 13(1) Direktive 2006/112.

51 Poleg tega se zdi, da obveznost združenja Fluvius, navedena v točki 45 te sodbe, ustreza obveznosti javnih storitev, ker je namen te obveznosti preprečiti, da bi bile osebe, ki nimajo komercialne pogodbe z dobaviteljem energije, na primer zaradi ekonomske negotovosti, prikrajšane za oskrbo z električno energijo.

52 Zato je treba ugotoviti, kaj pomeni obseg storitev, ki je tako majhen, da bi bil zanemarljiv, v smislu ?lena 13(1), tretji pododstavek, Direktive 2006/112 in ali lahko dobava elektri?ne energije, ki jo opravi operater distribucijskega sistema elektri?ne energije, v okviru neupravi?enega odjema elektri?ne energije spada na to podro?je.

53 Zakonodajalec Evropske unije se je ?elel s tem, da je v tej dolo?bi dolo?il, da se dejavnosti, naštete v Prilogi I k tej direktivi, kot je dobava elektri?ne energije, vsekakor obdav?ijo z DDV, razen ?e ni obseg teh dejavnosti tako majhen, da bi bil zanemarljiv, ?eprav jih opravlja oseba javnega prava, ki deluje kot dr?javni organ, izogniti nastanku nekaterih oblik izkrivljanja konkurence (glej v tem smislu sodbo z dne 16. julija 2009, Komisija/Irska, C?554/07, EU:C:2009:464, to?ki 72 in 73 ter navedena sodna praksa).

54 Iz tega izhaja, da pojem „obseg dejavnosti, ki je tako majhen, da bi bil zanemarljiv“, pomeni odstopanje od splošnega pravila obdav?itve vsake ekonomske dejavnosti z DDV. Zato je treba ta pojem razlagati ozko (glej v tem smislu sodbo z dne 25. februarja 2021, Gmina Wroc?aw (Preoblikovanje pravice do uporabe), C?604/19, EU:C:2021:132, to?ka 77 in navedena sodna praksa).

55 Torej, samo ?e je dejavnost, navedena v Prilogi I k Direktivi 2006/112, ki jo opravlja oseba javnega prava, ki deluje kot dr?javni organ, prostorsko ali ?asovno tako majhnega obsega in ima zato tako majhen ekonomski vpliv, da bi bilo izkrivljanje konkurence, ki bi lahko zaradi tega nastalo, ?e ne ni?no, pa vsaj zanemarljivo, ta dejavnost ni predmet DDV.

56 Glede na preudarke, navedene v to?kah 45 in 46 te sodbe, je o?itno, da to ne velja za dobavo elektri?ne energije, ki jo opravi operater distribucijskega sistema, kot je zdru?enje Fluvius, tudi v okviru neupravi?enega odjema elektri?ne energije, saj sta tako regija Flandrija kot zdru?enje Fluvius opredelila upravne in finan?ne posledice neupravi?enih odjemov, kar ka?e na njihovo pomembnost. Zato dobava elektri?ne energije, kakršna je ta v postopku v glavni stvari, ne spada v okvir obsega dejavnosti, ki je tako majhen, da bi bil zanemarljiv, in mora biti torej predmet DDV.

57 Glede na navedeno je treba na tretje in ?etrto vprašanje za predhodno odlo?anje odgovoriti, da je treba ?len 9(1) Direktive 2006/112 razlagati tako, da dobava elektri?ne energije, ki jo opravi operater distribucijskega sistema, ?eprav nehote, in je posledica protipravnega ravnanja tretje osebe, pomeni ekonomsko dejavnost, ki jo opravlja ta operater, ?e izra?a tveganje, ki je nelo?ljivo povezano z njegovo dejavnostjo operaterja distribucijskega sistema elektri?ne energije. Ob predpostavki, da to ekonomsko dejavnost opravlja oseba javnega prava, ki deluje kot dr?javni organ, je tak obseg dejavnosti, navedene v Prilogi I k tej direktivi, mogo?e šteti za tako majhen, da bi bil zanemarljiv, v smislu ?lena 13(1), tretji pododstavek, navedene direktive le, ?e je ta dejavnost prostorsko ali ?asovno tako majhnega obsega in ima zato tako majhen ekonomski vpliv, da bi bilo izkrivljanje konkurence, ki bi lahko zaradi tega nastalo, ?e ne ni?no, pa vsaj zanemarljivo.

Stroški

58 Ker je ta postopek za stranki v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiš?em, to odlo?i o stroških. Stroški za predlo?itev stališ? Sodiš?u, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodiš?e (sedmi senat) razsodilo:

1. Člen 2(1)(a) Direktive Sveta 2006/112/ES z dne 28. novembra 2006 o skupnem sistemu davka na dodano vrednost, kakor je bila spremenjena z Direktivo Sveta 2009/162/EU z dne 22. decembra 2009, v povezavi s členom 14(1) te direktive

je treba razlagati tako, da

dobava električne energije, ki jo opravi operater distribucijskega sistema, čeprav nehote, in je posledica protipravnega ravnanja tretje osebe, pomeni dobavo blaga, opravljeno za plačilo, s katero se prenese pravica do razpolaganja s premoženjem v stvareh.

2. Člen 9(1) Direktive 2006/112, kakor je bila spremenjena z Direktivo 2009/162,

je treba razlagati tako, da

dobava električne energije, ki jo opravi operater distribucijskega sistema, čeprav nehote, in je posledica protipravnega ravnanja tretje osebe, pomeni ekonomsko dejavnost, ki jo opravlja ta operater, če izraža tveganje, ki je neločljivo povezano z njegovo dejavnostjo operaterja distribucijskega sistema električne energije. Ob predpostavki, da to ekonomsko dejavnost opravlja oseba javnega prava, ki deluje kot državni organ, je tak obseg dejavnosti, navedene v Prilogi I k tej direktivi, mogoče šteti za tako majhen, da bi bil zanemarljiv, v smislu člena 13(1), tretji pododstavek, navedene direktive le, če je ta dejavnost prostorsko ali časovno tako majhnega obsega in ima zato tako majhen ekonomski vpliv, da bi bilo izkrivljanje konkurence, ki bi lahko zaradi tega nastalo, če ne ni, pa vsaj zanemarljivo.

Podpisi

* Jezik postopka: nizozemščina.